

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Negyedévre 1 frt 25 kr.
Félévre 2 „ 50 „
Egész évre 5 „

Megjelenik minden szerdán
és szombaton.

Egyes szám ára 7 kr.

Hirdetéseket felvesz a rendkívül
olcsó áron közlő kiadóhivatal.

SZABADSÁG

SZERKESZTŐSÉG

és

KIADÓHIVATAL:

Széchenyi-u. 45. sz.

a Wagner és Szélnyi (ezelőtt Gedeon és Tsa) nyomdája. Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények, valamint az előfizetési díjak, hirdetések, nyiltterek és reklamációk.

POLITIKAI LAP. A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes példányok Groszman J. antiquar-fizletében, Falkenstein S. dohánytözsdejében, Hesz Jenő, Gubás F., Groszmann J. és Nagy Lajos fűszerkereskedésében kaphatók.

Ismét zászlósértés.

A magyar trikolort ismét meggyalázták. Nagy-Becskerekén történt az alávaló esemény. Szent-István napjának előestéjén, amikor a várost kivilágították s ünnepi zenés menet járta be az utcákat, gyalázatos módon megszenteltetették a magyar lobogót. Három szerb katona tépte le a trikolort, de a katonai hatóság felmentette őket. Éjszaka háromnegyed tizenegy órakor két közöshadseregbeli tizedes és egy szakaszvezető megjelent a m. kir. dohánybevaltó hivatal előtt és *letépte az országos czimerrel ellátott nemzeti lobogót.* — A foszlányokat a kaszárnyába vezető uton az Eckstein-féle kertbe dobták. A jelenetnek két dinnyeáros volt a tanuja. Látták, hogy két világos és egy kék nadrágos katona a kaszárnya felé fut; egyik maga után vonszolta a letépett zászlót, a másik pedig szerb nyelven rákiáltott, hogy gyürje össze a lobogót. A hivatal udvarán levő őr pedig szintén látta, hogy a három altiszt a kert felé fut a zászlóval. Félórával később jelentést tettek a dologról a katonai hatóságnak, a mely kikutatta a katonákat, akik intelligens szerbek. A három katona természetesen letagadta a zászlósértést, a mire *felmentették őket* s csakis azért kaptak büntetést, mert az éjszakát engedelem nélkül töltötték a kaszárnyán kívül.

Tehát a katonák, a bevádolt és tettenkapott katonák letagadják az esetet s ezért felmentik őket, pedig tettüknek tanúi voltak. Így még rettenetesebbnek tűnik fel a dolog, mint stereotyp-közlésben.

A közös hadseregben uralkodó hazafiatlan és magyargyűlölő szellemnek újabb gyalázatos megnyilatkozása az, amelynek elődeit már annyiszor volt alkalmunk átszenvedni Egerben, Besztercebányán, a Janszky-ügynél s még sok-sok más alkalommal, amelyek valamennyije egy-egy arculésapása volt a magyar nemzeti becsületnek, tisztességnek, állami fenségnek egyaránt. Három altiszt letépi egy állami hivatalról az országos czimerrel ellátott magyar lobogót s a hadbírótság felmenti őket, mert letagadták! Hallatlan dolog ez, mely csak szándékos boszantásul történhetett a magyar nemzetnek, méltó folytatásul a közös hadseregbeli tiszték által elkövetett eddigi honárulással határos tettek után!

Gratulálunk hozzá a magyar kor-

mánynak, mely 30 év óta folyton igéri a katonai büntető törvénykönyv revízióját s az egész 67-es alapnak s valamint minden követőinek: tegyék be a muzeumba ezt a hadbírószági ítéletet ezredéves állami létünk nagyobb dicsőségére: épen méltó folytatása lesz a zágrábi, belgrádi, orsovai s legutóbb a moszkvai zászlósértéseknek!!

Hiszen régi dolog az, hogy fel kell a kvótát emelni, mert kevés a hadsereg fizetése, hanem ezentul a saját pénzünkből honárulási jutalmakat is kell osztogatni a közös hadsereg egyes tagjai részére, mert hiszen már csak ez van hátra; egyebet már mindent elértünk ezzel a drága pénzen eltartott zsoldos hadsereggel, amely nap-nap mellett siet megtagadni a magyar hazát és nemzetet s felmenti azokat, akik tagjai közül letépi és összetiporják a nemzeti czimert.

És te, magyar nép, még most is tőröd ezt: mikor tiprod már össze az egész közös hadsereget s a 67-es alkotmányt?!

Vigyázzatok konzulok!

A politika tengere esendes; a zavargó hullámok elültek, még felhő sem fodorítja a sima vizekröt. Bánffy-Caesar fürdik dicsőségében és tüzdeli a babért hatalmas homlokára. Ki látja, ki hinné, hogy a tenger színe csal és hogy Brutus már köszörüli a tört. melylyel márczius idusán véget vetni Caesar dicsőségének. S ha kérdik, hogy ki az a Brutus? Ki volna más, mint Bánffy maga! Caesar és Brutus ő egy személyben.

Ne értsük félre a dolgot! Nem lángesze teszi Caesarrá és nem hazafisága teszi Brutussá. Környezetének stréberkedése tünteti őt fel Caesar köntösében és szolgáléküsege teszi majd saját megölőjévé.

Micsoda nagy és szép pályát nyitott a szerencse ennek a szimpla embernek! Odasodorta őt a millennium kellő közepebe; megengedte előbb, hogy ő mutassa be a világnak mások nagy reformalkotásait; majd az egész nemzet ezredéves dicsőségének mezébe öltöztette s így szinte tudtán kívül népszerű ember lett belőle.

Erős féktelen ellenzék állt vele szemben és ő új választások során összetöri ezt az ellenzékét és nagy, hatalmas párt élén vonul be a Házba. Hatalma tetőpontján van és ha akarja, olyan szolgál-

latokat tehet a hazának, minőket előtte még senki sem tett. Ekkora többséggel a háta megett *diktálhatná* a gazdasági kiegyezést Ausztriával és visszaszerezhetne nekünk egy jókora darab elpocsékolt, a hatvanhetes alap követelményein belül elpocsékolt függetlenséget a haza javára, a saját dicsőségére.

S mit látunk? A szerencsefi eltántorodik az udvari levegőben és a kamarilla több előtte a magyar hazánál. Gazdasági dolgokhoz nem ért és lépre megy azoknak a lajthántuli jó madaraknak, a kik előtt még mindig a *Gesammtmonarchie* ideálja lebeg és a kik Magyarországot ma is egy hosszabb pórázra eresztett *osztrák provinciának* nézik.

A gazdasági kiegyezés terén Bánffy Dezső báró nem él, hanem visszaél hatalmával.

Hogy a magyar ipar elárulta, azt már nyíltan bevallotta. Bánffy kiegyezése szerint az összes magyar ipari pályázatoknál ott lesznek az osztrákok, mint egyenjogú versenytársak. Micsoda verseny! Az osztrák ipar a magyar csecsemőiparral küzd. Itt Goliáth veri le Dávidot és agyontapossa. Csak tíz év a Bánffy-féle ipari paritásból és nyugodtan eltemethetjük az ifju magyar ipart ad majorem Bánffy gloriám.

A *kvótaemelést* még nem vallja be, csak frázisokba burkolva utal reá. Kevés idő múlva megjön annak a hiteles bizonyítéka, a mit egy évvel ezelőtt megírtunk már és a minek a bevallását a miniszterelnök ur kerülgeti, mint a macska a forró kását: hogy bizony a kvótát 35 százalékra fel kell emelni.

Ez a két momentum meg fogja ásni a Bánffy-kabinet bukását. A parlamenti többség fogesikorgatva és átkozódva honorálni fogja a választásoknál aláírt váltót; úgy fog tenni, mint Porte de Riche Szerelmes asszonya, saját szíve ellenére fogja önmagát és hitestársát, a magyar hazát meggyalázni; de azután visszatért eszmélete és rá fogja borítani a vizes lepedőt Bánffy-Paskal urra, a ki meggyalázta.

Márczius idusa megjó teljes bizonyossággal és elsöpri Bánffyt akár a kvóta előtt, akár utána.

Mi szüksége van Bánffy Dezsőnek arra, hogy az osztrákok kedvéért bukják meg és egy évtizedre nyomorítsa meg az országot?

Emberelje meg magát és *használja erejét Ausztria ellen.* Belebukik talán

ebbe a vállalkozásba is, de bukásában nagy és népszerű lesz és nem fogja magával vinni a kamarilla elismerését és a nemzet átkát. Mily könnyű a választás s Bánffy mégis a *rosszabbikat* fogja választani. Vakon és feltartóztathatlanul halad a lejtőn lefelé: se lát, se hall, csak a bécsi vezéricsillagot nézi, mely végül előtte is gonosz lidércnek fog bizonyulni.

Közeledik márczius idusa, út a leszámolás órája. Vigyázatok konzulok, nehogy a köztársaság java valami kárt szenvedjen.

— Három miniszterelnök egy hónap alatt.

A mi szegény hazánkat boldogítja egy hónap alatt három miniszterelnök. Aludnia kell mindennek a politikában és kormányzásban, hogy ez megtörténhessen. A három miniszterelnök pedig, a ki kormányválság és pártkrízis, izgalmak és programváltozások nélkül váltogatja fölegymást a miniszterelnökség vezetésében, a következő excellenciás urak: *Bánffy* báró, a ki Bécsbe s onnan az Alpesebbe utazott, *Dániel* Ernő báró, a ki Balatonfüredről megjött és helyettesíti Bánffy bárót s *Fejérváry* Géza báró, a ki másfél hét múlva jön meg s átveszi Dánieltől a miniszterelnök dolgait. Szeptember 24-ike táján Bánffy báró hazajön s ismét beül a budavári palotába. A kabinet negyedik bárójának, *Jósikának* így nem jut a miniszterelnöki dicsőségből egy nap sem. De az is igaz, hogy a nem báró tagoknak még ugy sem.

Az embernevelők.

— A vakáció végén —

Hajdani jó Hózeás próféta mondá: „Elvész a nép, mely tudomány nélkül való.“ Soha ember ennél igazabb próféciát nem jelentett ki! De minthogy a nagy igazságok csak nagy nehézségekkel valósíthatók meg, ezzel is ugy van a világ, hogy törekedik utána, vágyik reá, de csak nagyon kevesen érik el s azok is csupán félig-meddig.

A „SZABADSÁG” TÁRCZÁJA.

Drágul a kenyér.

Apró viskó, nagy szegénység,
Benne apró, hat gyerek,
Ugy csipognak anyjuk körül,
Mint a fiók-veregek.

Sorba jönnek hangos szóval,
Mint a sip az orgonán:
„Adj kenyeret jó anyácska!“
Követelik szaporán.

És az anya sóhajtozva
Szelet meg a kenyeret.
Hat karajka hat gyereknek...
Mind oly vékonyka szelet.

Egyikük sem elégedett,
Sok a gyerek, sok a baj.
Ugy találják, nem való a
Nagy étvágyhoz kis karaj.

Van is zugás, sirás-rivás,
Előttögy Pistike,
S előadja pityeregve,
Hogy a kenyér piczike.

„Nagy drágaság“, mondja anyjuk,
De azok nem értik ezt.
Az anya a könyvét törli,
Mire mind-mind sirni kezd.

Mi dolog is az, hogy a gazdag ember fősvényebb; hogy a kinek sok van: nehezebben ad belőle, mint az, akinek kevesebb jutott ki a földi javakból?! Ez a körülmény eddigelé inkább az anyagi világban jelentkezett; ujabban, mintha a szellemi világot is el akarná lepni!

Sok helyen az újabbkori *tanárok*, nem annyira tanítók, mint inkább kikérdező szemlésterek, nem a gyermek eszéhez leereszkedő, nyájasan magyarázgató, jóízű nevelőt látom a katedrában, hanem a haragos szemöldökű, nagyképu hányaveti embert; a tudóst játszó doktort, a katona-káplár szigorúságu torzonborz urat, ki csak kérdez, követel, szid, büntet és *lecskét hagy*.

Az igaz, hogy az embernevelés nagyon nehéz tudomány. Az, a ki jó embernevelő, minden tiszteletre és minden jutalomra érdemes. Ha egy állatszelidítő fáradsága eredményét az általa kitanított állatokon bemutatja: taps és sok más jutalom éri munkájáért. Ismerjük be, hogy a tanítót, az embernevelőt ma még kevéssé nem méltányolja a világ. Ámde ez nem ok sem arra, hogy valaki kötelességét ne teljesítse; sem arra, hogy akár immel-ámmal, akár duzzogással lelkiismeretlenül teljesítse, ha e pályára lépett.

Quem dii odere, paedagogum fecere. Ez is egy régi és jellemző mondás. Ha jól akarjuk visszaadni, körülbelül így kell lefordítanunk: Megverte az isten, kit tanítóvá tett. Bizony a tanítónak nehéz sorja van. Ha jámbor ember: baj, mert lágyassággal vádolják; ha mérges: akkor idegesnek, durvának híresztelik; ha felesége és családja van: azokkal tölti el a drága időt, nem gondol a kötelessége teljesítésével; ha nőtlén: ezért éri megszólás. Szóval baj az állapota mindenképen. Ezer, meg ezer szem bírálja, ezer, meg ezer szempontból. A tanárral szemben az a világ kívánsága, hogy lehetőleg hibátlan s testre s lélekre előkelő legyen. No, már pedig ez tulság; mert ember hiba nélkül nincs.

A hibák legkirivóbb és legrosszabb következményekkel járnak az embernevelőben; ha indulatainak nem parancsol: kinevetik, rákapnak. Jaj pedig annak a tanárnak, akit a tanítványok hibában találnak! Vége sikerei-

nek, hiábavaló minden vergődése. Indulatosan, izgatottan, étel-, italtól nagyon megtelve, felesége vagy gyermeke által felingerelve, adósságtól vagy másnemű mélyebb gondtól zaklatva, sohasem kellene lenni egy tanítónak sem. Mindez ferdévé, inkorrektté, sokszor nevetségessé lesz, szánakozó gunyolódást kelt. A tanítványok kedélye olyan, mint a csapongó szellő, mely a felkapott levelet hol magasra tolja, hol a földre dobja és keresztül szalad felette...

Ismertem egy embernevelőt, aki azzal töltötte el az iskolában az időt, hogy kiszólitotta a nagy gimnazista fiut s elkezdette bírálgatni szemét, száját; a csizmát, a ruhát rajta; a borzas haj, a mosdatlan nyak, mind megjegyzésnek, gunyolásnak tárgya volt s ezek felett a tanár és tanítvány között olyan diskurálás fejlődött ki, hogy egy egész óra eltelt vele és felelésre nem került a sor. Bezzeg rákaptak ám a gyerekek erre; ha így is le lehet járatni egy órát: nem akartak rendesen öltözködni; sőt tüntettek azzal, hogy öltözködési szabályok felett vitába keveredjenek tanítójukkal. Egy másik, újságot szokott olvasgatni a tanítási óra alatt. A fiuk tele rakták minden óra elején a katedrát különböző friss hírlappal. És tervök rendszerint sikerült, a hírlap-moly tanár mire áttörtetett az újsághasábokon, csengették az órát. De ki tudná elsorolni azokat a diák-furfangokat, a melyekkel a muzsafiak a gyenge tanítót lefőzni, kijátszani akarják is, tudják is?!

Mindezeket jó most felemlengetni a vakáció végén, mikor ide, a mi metropolisunkba is annyi tanulni vágyó növendék készül.

Ennek a néhány futó sornak az akar veleje lenni, hogy szebb és odaadóbb tanítási modort honosítsunk meg. A gyermekekkel legyünk gyermekké, az ifjuval ifjuvá; csak így férhetünk igazán szívéhez és értelméhez. Együtt tanulni, együtt mulatni, együtt élni kell a lehetőségig azokkal, akik reánk bízottak. Egy szívélis barát szó, többet ér ezer zsarnoki parancsnál.

Aki egy gyermeket magához akar felemleni, le kell érte hajolnia. A ki egy növényt helyesen akar felnevelni, a gyökerét kell annak főleg táplálni és óvnia.

Napról-napra több a rivás,
Csittigatás mit sem ér
És a karaj egyre kisebb —
Mivel drágul a kenyér!

Savoyard.

A szakál.

— Humoreszk. —

Németből szabadon fordította: *Erzsike*.

Csak nyolcz napja annak, hogy Löwenfels főhadnagyot a tannenbergi vadász-zászlóaljhoz áthelyezték. A főhadnagy magas, szép fiatalember, a ki tömött, barna szakállal új állomáshelyén a merre csak járt, mindenütt általános feltűnést keltett. Fiatal, csupasz képu tisztársai ezért a szép férfit diszért eleinte irigykedtek reá, miután azt tapasztalták, hogy a főhadnagyot gyönyörű szakála miatt nem egyszer már a nők is kitűntették. Irigységök azonban alábbszállott, a mikor megtudták, hogy a főhadnagy már nős ember és hogy fiatal felesége is néhány nap múlva megérkezik.

A főhadnagy a szalmaözvegység ideje alatt pár napig, míg fiatal neje, butorai és házi berendezése megérkezett, a „Kék ökör“-höz címzett fogadóban érkezett, a mely fogadó a tisztoknak és városi nőtlén hivatalnokoknak rendes mulatóhelye volt.

Egy este meglehetősen későre járt már az idő, Löwenfels még mindig ott üldögélt ott tiszt s néhány palaczk sör társaságában a kerek asztal mellett.

— Hja! ha nekem oly szép szakállam volna, mint Önnek van főhadnagy! — só-

hajtott az egyik tiszt, a ki már nehányszor megkísérelte a szakálnövesztést, de három-négy hét múlva kénytelen volt ismét levéttetni, mert legnagyobb boszuságára a jobb oldalon mindig sűrűbben nőtt, mint a bal oldalon.

— Arra a napra mindig szívesen gondolok vissza, — mondá a főhadnagy — a melyen akaratom ellenére is szakált növesztettem.

— Ah! beszélje el főhadnagy, hisz' az rendkívül érdekes lehet.

Löwenfels fölhaltott egy pohár sört és hozzáfogott az elbeszéléshez:

„Pár évvel ezelőtt, hadnagykoromban egy vadászzászlóaljjal Freistadtban állomásoztunk. Ez a város ugy szolgálatban, mint szolgálaton kívül nagyon kellemes kis állomáshelyünk volt. Sokat megfordultunk az ottani gazdag hivatalnokok és nagykereskedők házában. Én, különösen Braun urnál, egy gazdag gyáros házában voltam gyakori, szívesen látott vendég. Megjegyzem, hogy a delej, mely engem Braunékhöz vonzott, a gyáros gyönyörű szőke leánya, Dóra kisasszony volt. A családban ugy szólva mindeki kedvelt engem.

Egyszer Braunék nagy nyári ünnepélyt rendeztek, hova engem is már jóval előtte meghívtak. Az ünnepély augusztus 18-án a Braunék nyaralójában folyt le, hol nagy társaság gyűlt össze. Egy táncz-szünet alatt karon fogtam Dórát és a többi párokon keresztültörve, a nagy, tarka lampionok által megvilágított parkba mentünk sétálni. Itt a parkban Dóra szépségétől megittasulva megfogtam a kezét és elragadtatással kérdém:

Az embernevelés szolgáinak, ha nem is tökéleteseknek, de másoknál kiválóbbaknak, alkalmasabbaknak kellene lennie. Ugy legyen!

Tanulmányuton.

A „Szabadság“ számára írta: Xantus Gábor.

I.

Sarajevo, a paloták városa.

Junius 7-én érkezünk Sarajevóba. Az uti por lerázása után a várost tekintettük meg.

Legelőször is az *ipargyárba* mentünk. A kapuban az igazgató fogadott és felajánlotta vezetését. Szép egyemeletes épület a gyár, nyolcz teremben dolgoznak a munkások, kiknek nagyobb része állami felügyelet alatt itt tanulta meg ezen mesterséget s jó fizetés mellett tovább dolgozik. A munkások többnyire mohamedánok, alig egy-kettő keresztény. Egy 2 méter hosszú s 1 méter széles asztalnál ketten ülnek.

Belépünk az első terembe. Itt fába, melyet előbb feketére festenek, finom vésőkkel szelbnél-szebb rajzokat vésnek, mely munka után a bevésett helyeket finom ezüst dróttal kitélik, azaz lapos vésőkkel az ezüstöt beverik. Ezáltal a fekete alpból az ezüst által a rajz szépen kidomborodik, a munka készen van, csak meg kell venni, hiszen nem drága.

A második teremben ugyanezt csinálják, azzal a különbséggel, hogy a faalapot itt ércbe foglalják s az ércnek szép zománcszint adnak.

A harmadik teremben aczélalapba trébelik az ezüstöt, a munka hasonló az előbbihez, csak jóval nehezebb, mert az aczél nehezebben enged. Az aczél után feketére festik.

A negyedik teremben, továbbá még az ötödik és hatodik teremben érczédényt vesz kezebe a munkás, melyre rajzol valami szép alakzatot, ezt azután különféle vésők segítségével domboruba viszi át, a bemélyedő helyekbe valami színt éget be s azután hegyes vésőkkel apró pontokat szur bele. A hetedik és nyolczadik teremben ugyanezt csinálják, csak hogy a filigram-munkát is eszközlik.

Van a gyárban a török munkások számára török *imaház*. Ez egy közönséges szoba, melynek padlója gyékényekkel le van terítve, egyéb semmi. Szives vezetőnk azt mondá, hogy ennek kell lenni, hogy a török munkás elvégezhesse naponta ötszöri imáját, mert ha ez nem volna, a munkás valamely mecsetbe menne el, de imáit mégis elvégezné, a mi pedig tetemes idővesztéssel járna. A töröknek pedig minden olyan hely alkalmas az ima elvégzésére, mely valamivel, tehát akár deszkával, akár gyékénnyel, akár szőnyeggel le van terítve; csak hogy a szőnyeg elmozdítható legyen, mert a mi elmozdíthatatlan, az a török előtt „gyaur“ hely, oda a török nem ül le imádkozni.

Ezután az emeleten levő raktárt néztük meg, hol a különféle tárgyak ezrei vannak felhalmozva, innen kerülnek eladásra, a mit a művelt világ bosnyák-iparczikk néven ismer. Csak azt jegyzem meg meg, hogy a munkásokat osztalékban fizetik, azaz minden elkészített tárgy értékét megbecsülve, ezen értékből az illető, a ki készítette, kap 40 perczentet.

Az igazgatótól, miután emléktárgyul mind-egyikünk kapott egy bosnyák löpatkót, a magyar czimerrel kiverve, melyet a mi tiszteletünkre készítettek, elbucszva, siettünk a „Ferhadija ulicá“-n levő *országos muzeumba*.

A muzeum nagy 3 emeletes épület, a katonai posta is ezen épületben van elhelyezve. Itt is az igazgató fogadott és kalauzolt bennünket. Előbb 10 teremben megnéztük Bosznia és Hercegovina különféle népviseletét. Különféle viaszalakok izlésesen csoportosítva. Már ismertem, ki voltak állítva az 1896-iki budapesti országos kiállításon, helyesebben arra készültek, menjünk tovább.

Az állatország 4 csoportba van itt besztva u. m.:

1. Bosznia, Hercegovina állatöve. Hatalmas keselyüket és kőszáli sasokat, továbbá kigyókat, medvéket láttunk itt.

2. A Balkán öve. Képviselve van itt Bulgária 865, Görögország 504, Szerbia 393 és Montenegró 331 példánnyal. Hatalmas praeparatumok, tojásgyűjtemények, zergék, s a skutarii mocsárvidék impozáns pelikán-fajai.

3. A paläartikus állatöv. 253 állatpra-

paratum. 4088 darabból álló tojásgyűjtemény az egész osztrák-magyar monarchiából.

4. Az exotikus öv. 1134 praeparatummal. A rovarok, lepkék, rákok osztálya, a világ különféle vidékéről hatalmas számban vannak képviselve.

A növénygyűjtemény valami 10000 példányból áll.

Az ásvány- és kőzetgyűjtemény is szép, de az utóbbi még a kezdet nehézségével küzd. Az őskori leletgyűjtemény 5 teremben és bérházban van elhelyezve. Régi fibulák, kardok, pénzek, sisakok, vérték, pánczélok láthatók, de nagy számban láttunk ős bogumil kőkoporsókat.

A muzeum nem régi. Az osztrákok uralma alatt létesült.*) S hogy fiatal kora daczára ily tekintélyes számú példánnyal rendelkezik, az a Kállay érdeme.

Innen a katolikus *székese gyházba* mentünk, hol épen miséztek. A templom tömve volt hívekkel. Remek és műértékű festményekkel rendelkezik, szép templom, de kívülről nem sokat mutat. Román stílusban épült, csucsives stílus keverve. Szürke kőből épült, két tornya van, színes palával fedett, 1889-ben szentelték fel.

Ezután a *gymnasium* megtekintésére indultunk. Épen előadás volt, melyet nem akartunk megzavarni. Találkoztunk néhány diákkal, jöttek előadásról, az egyik — III. gymnazista — bemutatta magát. — Elmo (Vilmos) Mustafa — rajzait megnéztük, csinosak.

Innen a „*Carsia*“-ba (bazar) mentünk. Egész városrész ez, hol a törökök apró boltokban dolgoznak. Minden iparágak meg van a maga utcája. Itt fűlsiketítő zsvaj — bádigosok dolgoznak; amott a trébelők — majd a pipametszők. Itt a cipészek kínálják áruikat, a török bocskort; ott a fazekasok; amott a pékek árulják a félig sült török kenyeret. Szűk sikátorokon haladunk az apró boltok közt, minden egyes bolt kis faházikó, minő nálunk a vásárokon látható; kissé emelten van építve, a török boltos szőnyegen ül, eszi a piláfot (juhhusos rizs), a csontot maga alá dobja a földre; innen az a rette-

*) Igaz, helyesen mondja czikkirő, hogy az „osztrákok uralma alatt“, mert az „uralom“ az osztráké, Magyarországnak csak a pénze és vére van ott.

Szerk.

— Dóra kisasszony! Megengedi, hogy kedves atyjától holnap megkérjem a kezét?

— Igen, Löwenfels ur! — volt az alig hallható válasz.

Nagyon boldog voltam és a legszebb álmok ringattak el, mikor 12 óra után haza mentem és lefeküdtem.

— Hadnagy ur már hat óra — költött reggel a tiszti szolgám — tessék felkelni. Itt az ideje, hiszen fél hétkor a csapatot föl kell állítani a kivonuláshoz.

Csak akkor jutott eszembe, hogy az ezredes aznap csapatszemet tart. Azonnal kiugrottam az ágyból s — persze — Pétert szidtam:

— De az ördögbe is Péter, miért nem költöttél hamarabb? Most már alig lehetek kész!

Péter csodálkozva nézett rám s mondá: — Én kétszer is költöttem, de a hadnagy ur még a szemét sem mozdította.

A mennyire csak lehetséges, gyorsan fölöltözködtem. Tíz percczel fél hét előtt indulásra készen voltam. Ámde a nagy sietésben nem borotválkozhattam meg. Már pedig nekem minden nap szorgalmasan meg kellett borotválkoznom, hogy arcom emberi formát öltson magára.

— A gyakorlaton nem is fog a nagy portól látszani, hogy hadnagy ur nincs borotválva — vigasztalt Péter. Most már nincs idő a borotválkozásra. A még hátralevő tíz perc éppen csak arra elég, hogy a hadnagy ur a kaszárnyába érjen.

A fiúnak teljesen igaza volt. A kapitány maga a megtestesült pontosság és olykor szinte a kiálhatatlanságig zsörtölődött, ha

az ember csak egy percczel is későn jött. A legrövidebb uton igyekeztem a kaszárnyába. Midőn a kaszárnya udvarára léptem, képzeljék azt a meglepetést, Drillhas, a kapitány ott állott a kaszárnya udvarán és kegyetlenül szidta a szegény katonákat. Egy pillantás a kaszárnya órára, szörnyűség, éppen egy percczel múlt fél hét. Jelentkeztem a kapitánynál. Ez villámlo tekintettel végig mért s megjegyezte:

— Hadnagy ur, máskor nagyobb pontosságot kérek, azt hiszem, hogy már egy percczel múlt fél hét.

Erőt vettem magamon és nyugodtan hallgattam végig a kapitány mennydörgését, sőt még örültem, hogy semmiféle megjegyzést nem tett tuskés arcomra. Oly sok dolgot adott neki a katonák ruháinak áttekintése, hogy engem különösebb figyelemre nem méltatott. Miután Drillhas elrendelte a különféle kaszárnya-büntetéseket, a csapatot a kivonulás helyére vezényeltem, a honnan a banda kellemes hangja mellett a nagy gyakorlótérre vonultunk. Az ut a gyakorlótérig oly poros volt, hogy a katonák ruhái és cipői szinte fehérlettek a portól.

A nap barátságosan ragyogott az égen. De később beborult az ég s az eső permetezni kezdett, mely részben üdvös volt reánk nézve, mert az uton elverte a port.

A kapitány még egyszer vezényelt, midőn az ezredes magas, délczeg alakja a gyakorlótér láthatárán feltűnt.

— Hadnagy ur! Ön ma nem borotválkozott, szólt az ezredes mellettem ellovagolva.

— Ezredes ur, én. . .

— Vigyázz! Tisztelegj! — hangzott a vezényszó.

Az ezredes a csapat jobb oldalán lovagolt, mellette a kapitány.

Nekem úgy tetszett, hogy az ezredes egész más arcczal néz rám, mint máskor. Biztosan a fekete arcomat nézi, gondoltam.

Mikor a gyakorlat véget ért, az ezredes leszállt lováról, barát-ágosan magához intett és így szólt: „Engedjék meg Uraim, hogy legnagyobb elismerésemet nyilvánítsam a fölött, a mit ma a gyakorlat alatt tapasztaltam; mondhatom, példás rendben ment minden. Köszönöm Urak! Igen köszönöm!“

Egy kő esett le a szíve-ről. Ah! tehát az én borotvátlan arcom szőba sem jön.

Boldogan gondoltam Dórára, kit egy óra múlva, mint menyasszonyomat véltem keblemre szoritani.

— Én is köszönöm az uraknak — szólt Drillhas — hozzám és társaimhoz fordulva.

Az órára néztem. Már 11 óra volt. No, gondoltam, siethetek az öltözéssel, ha azt akarom, hogy 12 órára Braunéknál legyek.

— Löwenfels. Löwenfels! — kiáltott egy hang, mikor már majdnem a kaszárnyakapunál voltam.

Megfordultam, hogy megnézzem, kinek van dolga velem. Barátomat, Sturm adjutánt láttam felém sietni.

— Mi a baj Sturm? Beszélj, kérlek, gyorsan, nincs időm. . .

— Hogy mi tulajdonképen a baj, azt igazán nem tudom, a kapitány küldött, hogy hívjalak azonnal a tiszti irodába!

Még csak nem is sejtettem, mért hívhatat

netes büz, mely ezen utcákban az idevetődött idegent oly kellemetlenül érinti.

Hiába ezt is meg kell szokni, a mint mi is megszoktuk. Most boltozott utcába érünk, ez a tulajdonképeni bazár, itt árulják az értékesebb holmikát, a különféle szőnyeget, ruhaszöveteket stb. Keresztül-kasul bolyongjuk az egész bazárt, itt-ott veszünk valamit: nézd! ezt a tárgyat ennyiért kínálják, de féláron is megkapod, csak kitartó szemtelenséggel alkudjál. Mennél inkább dühbe hozod a törököt, annál olcsóbban odaadja, már csak méregből is. De menjünk tovább. Találkozunk vízfordókkal. A kis bosnyák ló két oldalán lóg a vizes tömlő, mellette lépdél lassan a gazdája, nagy hangon kínálja áruját. Jönnek cseresznye-, szörbet-, málnalé-árusok, körülfignek, alig lehet szabadulni; veszünk cseresznyét, nagyszemű, mint a dió és édes, mint a méz. De alig teszünk pár lépést, éktelen lármára és üvöltésre visszafordulunk. Irigy a többi arra, a kitől a cseresznyét vettük, most összeveszték s ütök egymást. Befordulunk más utcába. Sétáló turbános alakokkal találkozunk. Amott méltósággal, lassu lépésben jön egy zöld turbános, jól megtermett alak, tisztelettel térnek ki előle a muzulmánok, csöndben üdvözlök, ő Mohamed családjából származtatja magát. Amott jön egy hófehér turbánban, piszkos, színes kaftanban, hosszúra növesztett szakállal, olvasóját morzsolva; ez a pap, ugyan hova mehet? Nemsokára ezt is megtudjuk. Az utcából kikanyarodik egy temetési menet, a *Begova Dzamia* mecsetbe (mosché) megy, menjünk utána. Négy ember viszi a deszka koporsót, melyben férőhalott van, fehér lepedő-félével letakarva. A mecset udvarára érve, a mosdókutnál megmossák a halott arczát és kezét, a koporsót leteszik a mecset folyosójára és körülülök. A pap (műezzin) ezalatt a minaret erkélyéről imára hívja a híveket, majd lejön, a halott mellé ül keresztbe tett lábakkal, néhány imával elbucszatja a halottat, a kit azután visznek az örök nyugalom helyére. Érdekes ez a szertartás, de roppant lehangoló hatással van az emberre.

Most, mivel úgy is itt voltunk, megszemléltük a *mecsetet*. Az udvaron árnyékos fák közt közepén a mosakodó kut, mely valódi műemkek. Maga a mecset a Balkánfélsziget

oly sürgősen a kapitány. Nyugodt szívvel siettem Sturmmal az irodába.

— Löwenfels hadnagy ur! — szolt a kapitány — sajnálattal adom tudtára, hogy az ezredes ur, amiért Ön ma *borotválattamul* jött a gyakorlatra, egy napi szoba-fogságra bünteti Önt!

Egy pillantást vettem a derült égre, hogy nem sujt-e le azonnal egy villám, eszembe jutott Dóra, a ki engem vár és én nem siethetek hozzá. Egy igazán bolond gondolat jutott eszembe.

— Én a kapitány urnak jelenteni akarom, hogy ha lehetséges, *szakált akarok növesztetni!*

Tudom, hogy a hazugság vétek, de ilyen esetben megbocsátható.

— Az ellen nincs semmi kifogásom, de az ilyesmit hamarabb kell ám jelenteni fel a kapitány. Azt hiszem, az az egy nap nem olyan nagy idő, hogy a hadnagy ur ki ne állaná a szoba-fogságot. Különbö maradjon minden a napirenden. Isten Önökkel!

Ez elég világosan volt mondva. Tehát egy napi szoba-fogság. Mikor a szobámba léptem, az óra épen 12-öt ütött. Igazán nem tudtam, mit tegyek. Irjak-e Dóra atyjának? Közöljem-e vele, mért nem mehetek? Meggondoltam a dolgot. Legokosabbat tessek, gondoltam, ha holnap, mikor büntetésemet letelik, Dórához sietek és elmondom az egész komédiát.

(Vége köv.)

legnagyobb és legszebb mohamedán imaháza a konstantinápolyi és adrinápolyi után. Alapítója Ghazi Husrev bég, Bosznia pasája, a kinek nevét a mecset viseli. A bejáratnál gyönyörű oszlopos csarnok, hova a halottakat vinni szokták. Mig kívülről megnéztük, addig a muzulmánok gyékényt terítettek le belül, melyről nekünk, gyauroknak nem szabad a szőnyegre lépni, mert megfertőztetnénk a szent helyet. A küszöböt vigyázva átlépjük s benn vagyunk a gyönyörű kupolás templomban. A falakon koránmondatok olvashatók. Gyönyörű arab stílusban épített templom ez. Nem a mi festészetünk ez, mert nekik tiltva van a mi festészetünk: a mértani idomok és alakok izlésesen összeállított remekei. A színek összeállítása egyszerűen meglep. Hátul a szentélyben kis fülke, hol a péntek esti istentisztelet alkalmával az *imám* (főpap) a korán alkalomszerű részét olvassa fel. Jobbra kis szószer, melyhez lépcsők vezetnek. A padló remek mozaik-munka. A szőnyeg, melyre nem szabad lépni, értékes és ősrégi, az egész szentély padlóját borítja. Állítólag egykor Mohamed sirját földte be és 1877-ben küldték ide Konstantinápolyból. Kimegyünk. A kijáratnál balra „turbe”-ben (kriptá) nyugszik Husrev bég, Bosznia utolsó helytartója és Sarajevo ura, meghalt 1541-ben s nemzeti szentje lett a bosnyákoknak. Jobbra is valami nagy ur teteme nyugszik, de ennek nevét nem sikerült kitudnom. A kriptát belül folyton égő mécs világítja. Mindkét kökorsót (sarkophag) értékes fehér szmirnai szőnyeg takarja. Hanem ide csak az ablakon át volt szabad betekinteni, mert gyaurnak a kriptába lépni tilos. Az udvar nyugati sarkában van az egyedül álló, magas, négy oldalú óratorony, mely arról nevezetes, hogy óralapja nem 12, hanem 24 részre van osztva.

Miután végignéztük néhány török mosakodását, távoztunk.

(Folyt. köv.)

TANÜGY.

— A budapesti m. kir. állami ipariskolában (VIII. kerület, Népszínház-utca 8. sz.) a beiratásokat szeptember hó 1-ső napjától 5-ik napjáig tartják.

Az intézet öt szakosztályának (építészeti, gépészeti, vegyészeti, fém- és vasipari s faipari szakosztály) valamelyikébe *rendes tanuló*ul négy középiskolai (gymnasium, reál- vagy polgári iskola) előképzettség és a választott szakban töltött legalább két havi gyakorlati működés igazolása mellett jelentkezhetnek a 15 életévet betöltött tanulók.

A *vegyészeti, fém-, vasipari és faipari* szakosztályba rendkívüli tanulóul az alsó-foku ipariskola III. osztályát jó sikerrel végzett iparosgedek is felvétetnek.

Beiratási díj egész évre 2 forint, tandíj félévénként 10 forint.

— **Francia nyelvi tanfolyam.** A miskolczi ref. főgymnasium, valamint a többi tanintézetek tanuló számára is *Petignat* Ferencz József okleveles nyelvtanár ur francia nyelvi tanfolyamot nyit és a tanulókat két osztályba, kezdők s haladottabbak osztályába sorozva, a rendes tanítási órákon kívül eső időben saját lakásán *Kazinczy-utca 3. szám alatt* fogja a tanévben tanítani. Beiratkozni lehet a főgymnasium igazgatójánál, vagy az illető nyelvtanár urnál. Felhívjuk a szülők figyelmét ezen igen fontos tanfolyam lehető pártolására. *Petignat* F. J. ur született francia s okleveles nyelvtanár, a ki megtette az intézkedéseket arra nézve is, hogy nyelviskolája a legközelebbi időben nyilvánosságot nyerjen és minthogy ő már a múlt évben véglegesen városunkban telepedett meg és a francia, angol stb. nyelvtanítás terén óhajtja eddig is eléggé ismert jó hírét városunkban megalapítani: teljes reménye lehet a szülőknek a felől, hogy a töle tanuló ifjak és leányok kiejtése meg fog felelni azon kívánalmaknak, melyeket legújabbban a

hirlapok utján is közzétett erős kritika a nálunk eddig divatozott francia nyelv kiejtés ellenében hangsúlyozni és a szülők figyelmébe ajánlani erős kötelességének ismer.

— **Az első leány-gymnasista a kir. kath. gymnasiumban.** *Falkenstein* Soma bank- és váltó-üzlettulajdonos leányát, Erzsikét beiratta leány-gymnasistának a helybeli kir. kath. gymnasium I. osztályába az 1897/8. tanévre. Hasonlóképpen azok a helybeli és vidéki szülők, kik jó tehetségű és ambíciós leányaikat a IV. elemi osztály bevégezése után magasabb kiképzetésben részesíteni és tudományos élet pályára szánni óhajtják, beirathatják azokat magántanulónak a gymnasium igazgatóságánál a mai naptól kezdve d.-e. 9—10 óra között a gymnasium helyiségében, a IV. elemi oszt. iskolai bizonyítvány, továbbá a születési és újraoltási bizonyítvány benyújtásával. Beiratási díj 3 frt, tandíj 24 frt.

Miskolcz, 1897. augusztus 26.

A kir. kath. gymn. igazgatósága.

— **A sárospataki ev. ref. főgimnáziumban** a javító-, pót- és magánvizsgálatok szept. 1—3-án tartatnak meg. A beiratások szept. 3., 4. és 5-én tartatnak. Az érettségi írásbeli vizsgálatok szeptember 6., 7., 9., 10. és 11-ik, a szóbeli érettségi vizsgálatok szeptember 13. és 14. napjain folynak le. A miskolczi főgimnáziumban az érettségi vizsgán pótvizsgára utasított tanulók szintén itt fognak vizsgázni. Az iskolai év ünnepélyes megnyitása szept. 8-án lesz.

H I R E K.

— **Személyi hir.** *Soltész Nagy* Kálmán kir. tan. polgármester, tegnap Budapestre utazott városi ügyek elintézése végett.

— **Szabadságon.** *Molnár* Bertalan vármegyei főjegyző, *Pallaghy* Béla városi első tanácsnok, helyettes polgármester, tegnap kezdték meg öt hétre terjedő szabadságidejüket.

— **Ováció Horváth Lászlónak.** Abból az alkalomból, hogy *Horváth* László tűzoltó-egyleti főparancsnoknak Ő felsége a király a *koronás arany érdemrendet* adományozta, a tűzoltó-egylet parancsnoksága *Szombathy* Sándor alparancsnok vezetése alatt üdvözölte a derék férfit, ugyszintén üdvökívánataikkal keresték fel hivatalnoktársai, tisztelői és barátai. A koronás érdemrendnek ünnepélyes átadása a f. év szeptember hó első felében tartandó diszkozyülésen fog megtörténni, mikor is ünnepi beszédek fognak tartatni ugy a parancsnokság, mint az önkéntes tagok részéről. Ugyanez napon diszgyakorlat és bankett lesz. — *Horváth* Lászlót az „Első magyar általános biztosító társaság” miskolczi főügynökségének tisztviselői is üdvözölték. A tisztársak nevében *Hajós* Kálmán, a főügynökség főnöke, egy remek beszédben méltatta az ünnepelt kiváló érdemeit és meleg szavakkal tolmácsolta mindnyájuk örömet és szerencsekívánatát. Az üdvözletet kedélyes matiné követte.

— **A Melczerek levéltára.** A hivatalos lap legújabb számában a közoktatásügyi miniszter köszönetét fejezi ki *Melczér* Gyula földbirtokosnak, hogy a Melczér-család levéltárát örök letéteményképen a magyar nemzeti muzeumban elhelyezte. A nemrég elhunyt *Melczér* István, királyi personális végakarata teljesedett be ezzel, a ki a családi levéltárnak középkori okleveleit több évvel ezelőtt „Oklevelek a Melczér-család levéltárából” címmel kiadta.

— **Kettős esküvő.** *Rott* E. M. miskolczi háztulajdonos családjában a napokban kettős esküvő folyt le. Nevezett polgártársunk fia: dr. *Rott* Frigyes budapesti ügyvéd, dombovári *Schulhof* Melitta kisasszonnyal; ugyancsak nevezett polgártársunk leánya: *Gizella*, *Schlesinger* Janival esküdt örök hűséget.

Mind a két esküvőt Ischlben, az „Erzsébet császárné“-hoz czimzett fogadóban tartották meg.

— **A rossz termés és az uzsora.** Különös módon akar gondoskodni a rossz termés által sújtott néposztályon Perczel Dezső belügy-miniszter. Körrendeletet bocsát ki, a melyben utasítja a hatóságokat, hogy az idén különös éber szemmel kísérjék figyelemmel az alsóbb néposztály hitelműveleteit. Az idén — mondja a belügyminiszter körrendelete — a kisbirtokosok és a munkások előreláthatólag jobban igénybe veszik a kölcsönöket, mint azelőtt, ebből az alkalomból az uzsoravétségek nagyobb számmal fordulhatnak elő. Amint illet a hatóságok konstatálnak, tegyenek jelentést a közigazgatási bíróságnak.

— **Hangverseny és műkedvelői előadás.** A miskolczi római katolikus nőegylet, mint már jeleztük, f. évi szeptember hó 19-én a miskolczi nemzeti színházban jótékonycélu hangversenyt és műkedvelői előadást rendez, mely a már részben megállapított programból és a közönség körében mutatkozó fokozatos érdeklődésből következőleg, fényesen ígérkezik, oly annyira, hogy az előadást aligha nem ismételné is kell. *Hock* János, az aranyshajú szónok határozottan megígérte közreműködését s a „Nők“-ről fog szellemes felolvasást tartani. *Lányi* Ernő, egri főszékese gyházi karmester és hírneves zeneszerző itt fogja előadni először „*In memoriam!*“ című nagyszabású zeneművét, melyet a korán elhunyt *Kun* Margit zongoraművész emlékére komponált. Erről a zenei alkotásáról — akik eddigé hallották — elragadtatással nyilatkoznak s eddigi compositiói között valódi zenekincsnek nevezik. *Lányi* Ernő a hangversenyen még sok kitűnő zeneszámot fog interpretálni. *Staud* Margit urhölgy, kinek gyönyörű hangjáról meséket regélnék, az énekirodalom gyöngyeit fogja előadni *Lányi* Ernő zongorakíséretével. A műkedvelői előadás és hangverseny változatos és dús gazdag műsorának többi részét a helybeli és vasgyári eliteművész-gárda kitűnőségei, ismert és kedvelt tagjai fogják betölteni. *Orosz* Adrienne urhölgy, ki a szavalás terén oly szenzációs feltűnést keltett pompás, invencziózus és jeles előadásaival a „*Vis á vis*“ szellemes monolog előadásával fog kedves és mulatságos perczeket szerezni a közönségnek. A *vasgyári műkedvelők* egy kitűnő 1 felvonásos vigjátékot fognak előadni, melyre már az előkészületek nagyban folynak. *Szatankovics* Danicza urhölgy és *Szedlakovics* József ur dialógot adnak elő, *Lehotay* Elemér ur, ki jó hegedűjátész hírében áll, népdalokat fog előadni cigányzenekísérettel. A „*Rákóczi Rodostóban*“ című melodráma most fog Miskolczon első ízben előadatni. Szavalni fogja *Putnoki* Béla. Gordonkán *Láng* Ottó, hegedűn *Sándor* Adolf, zongorán pedig *Klíma* Mihály, e három perfekt zenész adják elő a pompás, erőteljes és valóban nehéz zenekíséretet. Lesz még élőkép is, melyben hölgykoszorunk legszebb és legbájosabb tagjai vesznek részt.

— **A miskolczi fürdő.** Nagy meglepésünkre szolgál az az őszinte nyilatkozat, melyet egy Kassát dicsőítő cikkből, az „*Abauj—Kassai Közöny*“-ből olvastunk. A kassai és pécsi lapokban ugyanis most erős polémia folyik a fölött, melyik különb város: Kassa-e vagy Pécs? Kassa szülöttjei Kassát, Pécs szülöttjei pedig Pécsét dicsőítik. A többek között arról is szó van: melyik városnak különb a fürdője? A pécsi cikkirő ke-

gyetlen kritikával ledorongolja a kassai gőzfürdőt. Mire a kassai cikkirő így felel: „A kassai gőzfürdőt kifogásoló megjegyzésre csak annyit mondok, hogy *szébb gőzfürdő a kassainál a vidéki városok között egész Magyarországon csak Miskolczon van.*“ Ebből tehát világos, hogy a miskolczi gőzfürdőnek a vidéki városok között egész Magyarországon nincs párja. Ezt annyival inkább elhihetjük, mert erős riválisunkban, Kassán állítják.

— **Tűzoltó-gyakorlatok.** A miskolczi önkéntes tűzoltó-egyletnél az őszi gyakorlatok f. évi szeptember hó elején veszik kezdetüket. A gyakorlatok végeztével diszgyakorlat lesz, melylyel a három éves ciklus is befejezést nyer. Ekkor lesz huszonöt éves évfordulója az egyelet fennállásának.

— **Kerékpár-ujítás.** Nagyszerű találmányt mutatott be csütörtökön délután egy *Kocsis* nevű miskolczi ember meghívott közönség előtt a korcsolya-pályán, mely ezentul a nehéz pneumatik szivattyuzást feleslegessé teszi. „*Kocsis és Köhler*“ cégnek ugyanis sikerült egy önműködő „*Excelsior*“ nevű légszivattyút feltalálni, a mely a gummi-abronchhoz erősítve, 2—3 pillanat alatt azt keményre tölti. A dolog különben igen egyszerű, a mennyiben körülbelül 18 cm. hosszú és 3 cm. átmérőjű henger szénsavval van megtöltve, a melyből egy kis csavar segítségével a szénsv a gummitömítőbe tódul és azt megtölti. Egy-egy henger 8 kereket képes megtölteni és azután újra megtölthető szénsavval. Üdvözljük ez új találmányt, mely most már annyira kényelmessé teszi a kerékpározást.

— **A borsodi kerékpár-egylet** vasárnap, f. hó 29-én kirándulást rendez *Ónodra*. Utrány oda: Csaba, Mályi, Nyék. Tavolság: 28 kmtr, visszafelé: Sajó-Lád, Felső-, Alsó Zsolcza, távolság: 20 kmtr. Vezető: *Kellner* Adolf. Indulás 2 órakor a Pest-szállóból. — A tagok kéretnek minél számosabban megjelenni. Vendégeket szívesen látunk.

— **Regénymellékletünket** ma *Zilahi* Gyula, a nemzeti színház kitűnő művésze szorította ki. Reméljük, hogy olvasóink, de különösen olvasónőink nem fognak ezért megharagudni.

— **Magyar dalszarnok.** A Magyar Dalszarnokban néhány nap óta egy — mondhatni — kiválóan jó erőkből egybeállított új társulat működik. Ezek között elsősorban *Milla* Mitzi t kell megemlítenünk, a ki kellemes hangja és chikkes előadása által az Orpheum látogatóközönségének már is kedvence lett; *Riedl* karmesterben egy régi ismerősre akadunk; a *Les Caroli*'s excentrique acrobaták igen ügyesek és valóban érdemesek a megtekintésre; még *Rozsnyai* és *Jarulusz* párdalozókat kell megemlítenünk, kik jó komikusok és a közönséget mindig derült hangulatban tartják. Sok szépet mondhatunk még *Nagy* Emma és a többi tagokról is, a kik úgy ügyes játékok, mint kellemes énekük által nagyban működnek arra, hogy az Orpheum közönségünknek kiváló szórakoztató helye legyen.

CSARNOK.

A csók.

Motto: A csókot gyakorold, ne magyarázd!
Kiss József.

Bocsánatot kérek *Kiss* Józseftől, hogy nyílt parancsa ellen véték, de szerencsésebb ajku polgártársaim kényszerítenek arra, hogy ne csak elméletben foglalkozzam a csókkal, mert szent meggyőződés az, hogy csókkal akár gyakorlatban, akár elméletben, de foglalkozni kell.

A csók a legkonzervatívabb valami. *Ádám* és *Éva* mindig egyformán gyakorolták s szavahihető tanura hivatkozom, maga *Temérdek* is azt mondja, hogy kétszer két ajk a legdicsebb kétszerkettő négy, ennyi kell egy csókhoz s többet ezerhez se végy.

A mint ebből is világosan kitűnik, a de-terminatio igen egyszerű volna. A csók = két-

szer két ajk, de mint minden a mai detailvilágban, a csók is sok apróbb és nagyobb változásnak van alávetve, két csók között néha olyan óriás a különbség, mint az ég és pokol között. Hogy csak egy példát említek, ha a kis cousineomat megcsókolom (pedig hetedik ízben vagyunk csak atyafiak), meg ha a kedves nagynénemet kell megcsókolnom, az esemény között hallatlan differencia van.

Megkísértem szép sorjában analízálni a csók tömértelen változását, vagy is megalakítottam a csók típusait rendre. Ime:

Először az akadémikus csók. A kevésbé édesek közül való, rendesen vagy igen hosszú hajzattal, vagy tar fővel van egybekötve. Leginkább a zeneakadémiákon dühöng. Lánglelkű feltalálója *Liszt* Ferencz. Állítólag leg-hatásosabb nyilvánosan adni, beavatottak szerint azonban négy szemközt sem mindig megvetendő.

A baráti csók. Országos aszály idején hasznosnak mondják, mert az egyiptomi, álmos könny szerint esőt jelent. Rendesen a szesz italok előzetes nagyobb mértékben való élvezése után terem s állítólag a nyilvános gorombáskodásra, más szóval a tegeződésre jogosít. A legjobb családokban is előfordul.

A barátnői csók. Ez idő szerint járvány-szerűen pusztít. Flófordul utcán, szobában, a nap minden szakában. A legkisebb impulsus elég arra, hogy kitörjön. Bakfis-körökben szórakozásul is szolgál.

A kézcsók. A legszerencsétlenebb találmányok egyike, sem annak nem esik jól, a ki kapja, sem annak, a ki adja. Törekvő miniszterek és miniszter-jelöltek is foglalkoznak kézcsókolással, ezek a kézcsók az azonban nem annyira a csók, mint inkább az államtudomány birodalmába tartoznak.

A zálogosdi csók. Nagyon szerény természetű csók, hogy úgy mondjam: inkognitó csók. Kávédésítés, hid-építés, kutba-esés és ki tudja hányféle név alatt szerepel, de azért csók. Hirtelen támad, mint a villám.

Az első csók. Kezdem megbánni, hogy olyan tiszteletlenül nyilatkoztam a Múzsáról. Ide jutottam az első csókhoz s szeretnék valami hihetetlenül szépet mondani róla. Szíves olvasó, ha már túl van ezen az életbevágó momentumon, legyen olyan kegyes és gondoljon vissza arra a bájos pillanatra. Esküdni mernék rá, hogy alkonyodott. Valami bűvös párázat szállott fel a földből s a tavasz szeliden bontogatta a földi rügyeket. Az esthajnaleszillag, a melyet a szerelem istenasszonyáról nevezett el az asztrológia, halványan derengeni kezdett s szinte félve, remegve tekintgetett le magukra. Hogyan történt, hogyan nem, maga jó uram véletlenül megfogta öngagsága kezét: maga pedig kedves nagysád, ugyancsak véletlenül elfeledett tiltakozni ez ellen a merénylet ellen. — Az esti szellő megborította a gyöngömböket. A fiatal, selymes levelek egymáshoz simultak s halkan suttogni kezdtek. Csodás dolog, maguk úgy érezték, hogy megértik a levelek halk zizegését s hirtelen egymásra tekintettek, mert úgy tűnt fel maguknak, mintha egy gondosan rejtegetett titkot árulna el ez a subogás. És a mikor így egymásra tekintettek, nem tudtak megválni egymásnak tekintetétől. A szemek, mintha mágnesek volnának, vonzották egymást. A kezük mind szorosabbra fűződött s önkéntelenül, öntudatlanul közeledtek ajkaik egymáshoz.

Egyszerre egymásra tapadt forró ajkuk s akkor vallják be, nem érezték semmit, csak zugott, bugott egy furcsa zümmögés a fülökben, csak a szívök dobbant meg könnyen, vidáman, a lelkükről lehullott a bénító páncél s maguk úgy érezték, hogy ez a nagy pillanat, nem tudni miért, nem tudni hogyan, de végtelenül boldoggá teszi magukat.

Az ajkaik meg egymáson feledték magukat. Nem volt az csók, egy önfeledt, mámoros pillanat vala csupán, a mely, hogy örökké nem tarthatott, arról igazán csak a mama

tehetett, a ki sejtelmével sem birta ennek a nagy boldogságnak a közeledtét maguk felé.

Többet én sem tudok az első csókról.

A csók. A mikor két sóvár ajak egymásra talál, a mikor egy vagy két szivben egyszerre dobban, a mikor a józan ész szépen elköltözködik, hogy helyet adjon az üdvösségnek. — A szempillák lezárulnak, a szivek kinyílnak, az ajkak összefornak — ez a csók.

Megemlíthetném a mai kor csókellenségeit, a pápaszemes orvos urakat — a kik a bacillus és mikroba-elméletekkel keserítik a világot s az ő penészgombáik és mikro-organismusaik által, de ezek a rideg szívű realisták nem érdemlik meg, hogy egy fejezetben emlegessék őket az üdvöt adó csókkal.

Raya.

Közgazdaság.

Zsugori és majma.

Mindenki ismeri azt a mesét, a mely a zsugoriról és a majmáról szól. A zsugori késő életéig sovány falaton tengette az életét és élére rakta aranyait. Reggeli helyett, ebéd helyett és vacsora helyett az aranyait nézte és tisztogatta. Összerakta tizes és száz-as csomókba és abba gyönyörködött, hogy hogyan szebb a sok arany. Volt ám neki egy majma is s ez segített urának tisztogatni az aranyakat. Nagyon megbízható állat volt s gyakran rá is bízta a zsugori a vagyonát. Egyszer aztán megesett vele, hogy mikor éppen nem volt otthon a gazda, az utcán járók megbámulták a hűséges állatot, a mely az aranyakat olyan ügyesen feni és rakosgatja. Egy utcafa többet is tett, hogy bosszantsa a majmot; kavicsokkal kezdte dobálni. Több sem kellett a Maki majomnak, marokra szedte a sok szép aranyat és visszadobálta vele a gyereket. Így aztán a zsugori máig is siratja, hogy miért gyűjtötte össze annyi nélkülözés árán a fölösleges sok aranyat s hogy miért bízta a majomra a vagyonát, melyet vissza többet soha sem kapott.

Minékünk is van egy ilyen zsugorink, a ki annyi aranyat gyűjtött össze, hogy most már maga sem bir vele. Tisztogatja, rakosgatja, rabja az aranyának, most meg a majma, hogy kintről megdobálják, csövestől dobálja ki az aranyat az utcára, hadd osztozzanak rajta az emberek.

Ki ne tudná, hogy ki az? Ki lenne más, mint az Osztrák-Magyar-bank. Arról van ugyanis szó, hogy a jegybank már a legközelebbi hetekben saját szakállára megkezdje a valutarendezés végső effektusát, a készpénz-

fizetést. Ez azt jelenti, hogy a bank, melynek jegyei most kényszerfolyammal vannak ellátva, minden jelentkezőnek arannyal váltsa be bankjegyét vagyis aranykészletét a község rendelkezésére bocsássa, arannyal töltsse meg a forgalmat.

A terv igen dicső és a valutarendezés barátai boldognak erzik magukat, mert abban a véleményben vannak, hogy végre czélul van a valutarendezés, lesz arany és a pénzforgalom pengő aranypénzzel fog folyni. Pedig hát a dolog sehogyssem olyan egyszerű, mint a hogy az aranyvaluta barátai gondolják, mert ez a részleges készpénzfizetés, melylyel a jegybank megelőzi saját kormányát, káros lehet az egész ország finanziaira nézve is; mert hogy gazdaságára nézve káros, afelől kétség sem lehet.

A dolog ugyanis abban áll, hogy az Osztrák-Magyar bank nagy aranyvásárlási kedvében annyi aranyat vásárolt össze, hogy már most maga sem bir vele. A bank érczértékkészlete ma már meghaladja a félmilliárdot s a dobálódzás a külföldről még egyre tart, az arany már most látszólag magától jön. A bank pedig nem tud mit csinálni az aranyával és nem gondolva meg azt, hogy azért az aranyért ismét kölcsönzimletek mennek ki az országból, melyekért a kamatot csak nekünk kell majd megfizetnünk, a dobálódzásra, mint a zsugori majma azzal akar válaszolni, hogy a nélkülözések árán drágán összegyűjtött aranyát az ablakon dobálja ki.

Hát hiszen a készpénzfizetést meg lehet kezdeni, ha arany van hozzá! Láttuk mi már Olaszországot is arannyal fizetni, de nem sokáig. Ez a sors a mi jegybankunk életének történetében is jelezhet egy pár fényes lapot, de ezeknek a lapoknak a száma esetleg igen csekélyre is sikerülhet.

Van azonban a dolognak egy másik oldala is, a mely a magyar gazdát jobban érdekli. Azelőtt a gabona árát akkor nyomták le a börzén, mikor a gazda kénytelen volt a buzáját eladni s azután vigan emelkedhetett ismét, mert a nagyobb áron a börze hizott. Most ugyanezt teszik a pénzzel. A bank ugyanis arra spekulál, hogy ha most az aranyat felszabadítja, az nem fog kifolyni az országból, mert ősszel inkább beáramlik az arany, lévén az a gabona kampány-ideje. Így tehát bátran vetheti a bank piacra az aranyát és *nyomja le a pénz árát akkor, a mikor a gazda kupja a pénzt.*

Ha a dolog sikerül, akkor elégedjek meg a gazda a siker árával vagyis az aranypénzzel bekövetkező magasabb aranyvédelmi kamatlábbal, a munkabér emelkedésével és a termények természetes árhanatlásával.

Ha a dolog nem sikerül, a kivitelt nem

lenne elégséges, a devizarak fordulnának, esetleg papírjaink visszakerülnének a külföldről s így az arany szépen kigurulna, akkor azután mikor bebizonyult az új állapot tarthatatlansága, be lehet zárni a sorompókat, vége az aranyaknak s hadd *emelkedjék az arany ára — mikor a gazdának kell a pénz.*

Az egész próba tehát a gazda vagyonával megy végbe; ha a zsugori majma kidobálja az aranyakat, akkor nemcsak a zsugori sir, hanem a gazda is, a kit az a kötelék, mely a bankot az állammal összefűzi, a bankkal érdekközösségbe hoz.

És ez a tényállás mutatja, hogy a mese csak szebb, mint a valóság. Mert, a míg a majom a zsugori vagyonával játszik, ám jó, az arany csak jobb kezekbe kerül. De ha a mesében az arcza verejtékében dolgozó polgár pénze volna a majomra bízva, bizony az az iskolás gyerek is földhöz vágná a könyvet.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Kontz Miklós.

Lapszerkesztő és kiadó:

Ruttkay Menyhért.

N y i l t t é r .

Tisztelt szülők és tanuló ifjuság!

A közlegő iskolaév alkalmából van szerencsénk ezennel szives figyelmét a kor igényeinek minden tekintetben megfelelő berendezésű könyv-, papir- és írószerkereskedésre felhívni.

Az összes helybeli tanintézetek és népiskolák tankönyvel ujonnan és antiquarice, utóbbiak jó karban a tanári kar által jóváhagyott jegyzék szerint kaphatók. Minden nálunk vásárolt könyv bélyegzőnkkel van ellátva és teljességeért és kiadásának helyeségeért czégünk felelősséget vállal. Az író-, festő- és rajzszerkeket a szaktanárok utasításai szerint, legfinomabb minőségben vannak raktáron a lehető legjutányosabb ár mellett.

Czégünk főtörekvése a t. tanulóifjuságot jó és olcsó árak, valamint előzékeny kiszolgálás által állandó vevőinkké tenni s reméljük, hogy törekvésünkben minket támogatni fog.

Kiváló tisztelettel

Verő I. és Társa,

könyv-, papir- és írószerkereskedése, zeneműraktára, antiquarium és kölcsönkönyvtára. Miskolc, Széchenyi-utca 80. (Schweitzer-czukraszda mellett.)

Központi szálloda- és kávéház Miskolczon.

Van szerencsém a n.-é. község becses tudomására adni, hogy Miskolczon, Király utca 6. sz. alatt a főutcával szemben, a villamos-vasut mentén fekvő s a mai kor igényeinek mindenben megfelelően berendezett központi szálloda- és kávéházamat

diszes étteremmel

nagyobbítván meg, azt

folyó 1897. évi szeptember hó 1-én

megnyitom. Széles körben ismert, első kézből szerzett, legtisztább kezelésű kitűnő borok, valamint kőbányai „Dréher“-féle első osztályú friss sörrel igyekszem becses vendégeim igényeit

a legjutányosabb árak mellett kielégíteni.

Naponta változatos villás reggeli és meleg vacsora.

Abonnenseknek rendkívüli kedvezmény.

Vidéki vendégek részére a legolcsóbb árban számított szobák, fogataik részére alkalmas udvar-, istálló- és kocsiszín.

E téren szerzett, csekély érdemeim szolgáljanak biztosítéku arra, hogy pontos kiszolgálás, tisztaság, jóság és olcsóság tekintetében a hasontermészetű üzletekkel a versenyt bármikor kiállok.

Magamat a nagyérdemű község szives pártfogásába ajánlva, vagyok

kitűnő tisztelettel:

Stern Béla.

Végeladás!

Üzlettem végleges felhagyása
alkalmából hatóságilag enge-
délyezett

végeladást

tartok és áruimat

a beszerzési áron alól

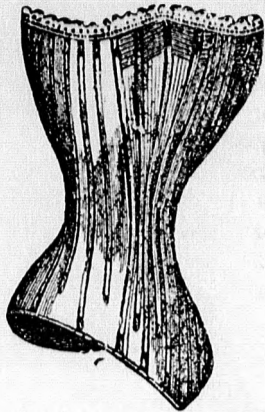
elárusítom.

Tisztelettel:

Lang Sámuel.

Hűen

régi elvemhez

üzletemben kizárólag a legjobb speciális szabású **fűzők** (miederek) elárusítása biztosította nekem azon teret, hogy a m. t. vevőim legmesszebb menő igényeinek képes vagyok megfelelni.

Bátorkodom ezek alapján a n.-é. hölgyközönség becses rendeléseit kérve, azon biztosítással, hogy **ezégem régi hírnevére való féltékeny örökösöm** zálogul szolgálhat arra nézve, hogy a belém helyezendő megtisztelő bizalom kiérdemlése és megelégedésének elnyerésére továbbra is igyekezni fogok megfelelni:

óriási fűző-raktáram

mellett továbbá: versenyen felül állanak saját készítményű keztyűim, mindennemű zerge-, glaçe és szarvasbőr-kezttyűkből hölgyek, urak és gyermekek számára: továbbá mindenféle külföldi pipere- és illatszerek, nemkülönbön férfingek, gallérok, kizelők mindig, a legdivatosabb nyakkendők, harisnyák, zsebkezdők, nadrágtartók, esőernyők stb. divat-cikkékből, specialista orthopediai betegápolási cikkekben, a leghíresebb tanárok előírása szerint. Fűzők és kezttyük tisztításai elfogadtatnak, valamint mérték szerint készíttetnek.

Beesés pártfogását továbbra is kérve, vagyok teljes tisztelettel:

KÁLNAI LIPÓT, kezttyű- és fűzőgyára Miskolcz—Debreczen.

Van szerencsém a n.-é. közönség b. tudomására hozni, hogy

az **ARANY SZARVAS**-hoz címzett gyógyszer-táramat

f. é. május hó 1-én áthelyeztem a Városháztér felé feljebb 5 házzal, vagyis

a Fürdőtér sarkára,

Raktáron tartok mindenféle bel- és külföldi különleges gyógyszerkészítményeket, Homöopatha szereket, gyógyborokat és cognacot nagy választéku illat- és piperezereket.

különösen ajánlom már régen igen jó hatásunk bizonyult

saját különleges készítményeimet,

ugymint:

1. Pyrethro salicyci száj-essentia.

Már a régi gyógyászatban használt szer volt a Pyretrum-gyökér, miért is foggyökérnek Radix Dentaria) elnevezték, ujabban a Salicylt, mint óvszert igen használják, a kellemes jó íz előállításáért pedig többféle kellekéből van készítve, úgy hogy ezen szájessentia használata által bizton remélhető a kívánt hatás, úgy a fogíny erősítésére, mint a fogak tisztántartása végett, s mint óvszer a fog anyagában bejutó fertőzés ellen, mi előáll a különböző ételmaradvány romlási termények következtében, megóvjva a borkő lerakódását, a fognak szép fehérsége mellett fényt kölcsönöz, sőt a beallott fogfájdalmakat is szünteti.

Egy kis üveg ára 70 fillér. (35 kr.)

„ nagy „ „ 120 „ (60 „)

2. Balsam bajuszpedrő.

Keleti balsamokból van készítve és így mentve van a zsíros bajuszpedrők ama kellemetlen sajátságától, hogy idővel megavasodik és az által a létre jövő zsírsav kellemetlen szagot áraszt és a bajusz tövének ártalmas hatást okoz: midőn a balsamok táplálják a szőr tövét, tetszés szerinti állásban idomítható, sőt a bajuszt *neveli* is: kellemes illata és soha nem keményedő állományával az eddigi bajuszpedrőket felülmúlja és azon előnye is van, hogy minden bajuszszinhez alkalmazható.

Egy új ezüst dobozzal ára 30 fillér. (15 kr.)

Hat doboz ára 160 fillér. (80 kr.)

Visszahozott üres doboz 10 fill. (5 krba besz.)

3. Hajerősítő essentia.

Dr. Hebra tüzetesen foglalkozván a hajhullás okainak felfedezésével és a hajpenész (gomba)nek tulajdonítja, a mi előáll a fejbőr tuleszirosodástól, következvén az epidermisnek hámlása (korpásodás) és avval leválik tövével a haj is. Jóllehet a nagy humbuggal kurtölt, földig érő hajdús reclamok nem egyebek mint természetellenes dolgok, mert ha a hajtó olváltott ilyen bajok által, többé új hajtvét nem varázsol emberi erő, csakis fiatalabb korban egyes lázas betegségekből (Typhus) eredő hajhullásnál természetesen újabból minden szerelés nélkül is és épen ezen tüneményt sikerült többeknek megragadni és némi sikert el is érni.

és többféle eddig hirlapilag nem hirdetett, de jó hatással használt saját különlegességeimet.

Kitűnő tisztelettel

RÁCZ JENŐ, gyógyszerész.

Azonban a fentebbi, illetve járványos penész gombabetegség ellen igen is van gyógyszer, ha nem is növeli földig a haját a hol nines, *de már a meglevőt megmenti a hullástól,* mert a dr. Hebra hajessentia megsemmisíti a haj-penész-gombákat és megszünteti a korpásodást, fejbőrviszketegséget, miáltal a hajtó megerősödik és a hajhullást megátolja. *Ára egy üveg haje sentianak 1 kor. 20 fillér. (60 kr.) — Dr. Hebra folyékony szappan ára 1 üveggel 80 fillér. (40 kr.)*

4. Növény-fogpor.

Dr. Carabelli udvari fogorvos előirata szerint, de módosított alakban készítve, már a század elején uzusban volt és a hivatalos gyógyszerkönyvbe is felvétellett mint fogtisztító szer, jóllehet az eredeti módszer szerint is a fogakat tisztán tartja és kitűnően fehériti, de az általam módosított még kellemes szájját és üde érzést ad.

Egy doboz ára 80 fillér. (40 kr.)

5. Glycerin Iris arczenőcs.

Mint az emberi szervezet benső bántalmait betegséget, úgy a bőrbántalmak is különböző fájdalmat okoznak s többnyire nyomokat hagynak magok után, különösen a szép nemnél igen kellemetlen és feltűnő; sok mindenfélre ártalmas kenőcsökkel igyekeznek segíteni, de nagyobbára káros utóhatással, míg a glycerin Iris-kenőcs ártalmatlan növényi nedvekből készülvén, minden eddigi arczenőcsök közül kitűnő hatásával felülemelkedik az arc-bőr hámlása, bőr pörsenések, fekete pattanások (wimmerlik) ellen, de különösen igen nagy kelendőségnek örvend májfoltok és szeplő ellen. Használata által nemesak tiszta arcot nyer a szép nem, hanem az arczedőktől késő korban is megóvjva.

Ára egy tégely arczenőcsnek 1 korona.

6. Cannabin.

(Tyukszemirtő szer.)

Mely nemesak a tyukszemet, de minden bőrkeményedést, úgy szintén az annyira kellemetlen szemölcsöket, melyek a kezét elrutitják, minden fájdalom nélkül gyökeresen eltávolítja. *Ára ecsettel ellátott üvegecske-vel 70 fillér. (35 kr.)*

Viszonteladóknak árkedvezmény nyújtatik.

**FÉRJHEZMENENDŐ LEÁNYOK
KIHÁZASÍTÁSÁRA ALAKULT
GIZELA-EGYLET.**

**Ő CS. ÉS KIR. FENSÉGE GIZELA FŐHERCEGNŐ VÉDNÖKSÉGE ALATT
FÉRJHEZMENENDŐ LEÁNYOK BIZTOSÍTÁSÁRA ALAKULT
GIZELLA-EGYLET alapított 1869. évben.**

Olesó díjtetelei- és előnyös feltételeimel fogva legjobban ajánlható minden gondos családapának leánya biztosítására. Ha a szerződő fel (apa, anya, gyám) már az első díj befizetése után haláloznék is el, minden további díj fizetés megszűnik és leánya a biztosított kor elérével, mégis megkapja a teljes biztosított összeget; a leány korábbi elhalálása esetében a befizetett díjak levonás nélkül visszatéríttetnek. Az összes tiszta nyereség a tagok tulajdonát képezi és minden évben készpénzben lesz kifizetve.

Prospectusokkal és mindennemű felvilágosításokkal szívesen szolgál az intézet helybeli főgynöksége: Kemény Péter.

Belgrád-utca 1¹/₃ szám, hol a díjak is fizetendők.

Ügynökök magas jutalék, esetleg fixfizetés mellett alkalmazást

— nyernek. —

**FÉRJHEZMENENDŐ LEÁNYOK
KIHÁZASÍTÁSÁRA ALAKULT
GIZELLA-EGYLET.**

Legjobb francia mosószer

LESSIVE PHENIX

Phenix mosópor.

J. PICOT szabadalma PÁRIS.

A fehérnemű fentartására és szépítésére.

Legjobban moshatunk mindent szappan, szóda, hamu stb. nélkül.

Kezesség ártalmatlanságáért!!!

Chlormentes!

LESSIVE PHENIX

minden fűszer- és gyógyáru-kereskedésben kapható eredeti csomagokban.

K A P H A T Ó:

Mahr Károly, Weidlich Pál, Juhász József, Hesz Jenő, Bumsch Béla, Berzy László, Nagy Miklós, Hercz Adolf és fia, Szlavkovszky Károly, Stern Zsigmond cégeknél.

Miederek (melfűzők) mérték szerint készíttetnek.

A tisztelt szülők figyelmébe!!

Egy eddig még nem tapasztalt ritka alkalma nyílik a t. szülőknek gyermekeik részére a **szükséges fehérneműket beszerezni**, a mennyiben sikerült egy fehérneműgyárnak enmü összes készletét a lehetőleg

jutányos áron

megvásárolni, és pedig:

200 drb	fiú fehér és színes ing	90 krtól feljebb
150	" " alsó nadrág	50 " "
100	" leány hálókabát	75 " "
100	" " -nadrág	50 " "
100	" " -ing	50 " "

Ugyanezen cikkek még nagyobb mennyiségben felnöttek részére.

Ezekon kívül nagy raktárral rendelkezem **a fegyházakban** kötött női, férfi- és gyermekharisnyákból és más, szakmámba vágó cikkekből.

Tisztelettel:

Braunfeld Sándor,

rőfös-, rövid- és divatáru-tüzlete Miskolcz, Széchenyi-utca 96. sz.

Saját gyártmányú paplan- és matracz-raktár.

Mintákat kívánatra bérmentve küldök.

Elv: Szolid ár, pontos kiszolgálás.

Van szerencsém a n.-é. közönségnek tudomására hozni, hogy bevásárlásomból hazaérkezve, raktáramba is megérkeztek a legujabb divatú angol, francia és tiszta gyapju-, elsőrendű hazai gyártmányú szöveteim.

Nagybani bevásárlásom azon kellemes helyzetbe hoztak, hogy jó, finom szöveteiből meglehetősen jutányos árért, elegáns kivitelű legujabb divatú szabás szerinti, saját műhelyemben készítenő ruhákat vagyok képes nagyrabcsült rendelőimnek ajánlhatni.

Engedve a kor igényeinek, szeptember 1-től kezdve angol ruhaberletet nyitok: következő feltételek mellett, ami igen ajánlatos minden úri embernek: **10 frt havi fizetés mellett: 4 sacko-öltöny-, felöltő és téli kabát és egy nadrág; 20 frt havi részletért 8 sacko öltöny, 1 frakk-, vagy Ferencz József- vagy smokin-öltöny, felöltő, téli kabát és 2 külön nadrág, 24 hónapon át fizetendő.**

A raktáron levő szövetek bármelyikéből választás szerint tartozom készíteni.

Felhivom a t. úri közönséget, tessék raktáramon levő szöveteim megtekinteni és csak aztán bérletügyben határozni.

Szíves pártfogásáért esedez

kitünő tisztelettel:

Kálmán Mór,

férfiszabó Miskolczon, Széchenyi-utca 30.

Elv: Szolid ár, pontos kiszolgálás.

Mindég nagy választék raktáron.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

A JÖVŐ

1897—98. tanév tartamára vidéki,

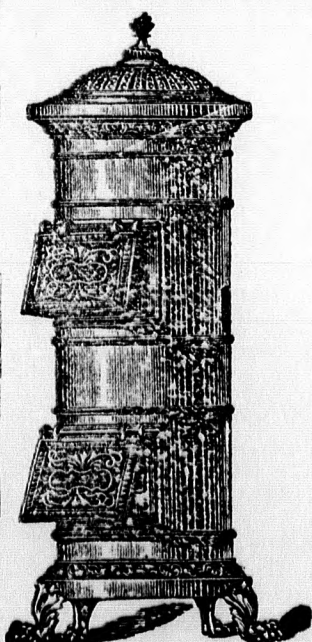
helyben iskolázni szándékozó főnövendékek

teljes ellátás- és gondozásra elfogadtatnak

Urak-utca 9. szám alatt.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

NYOMATOTT WAGNER ÉS SZELÉNYI (EZELŐTT GEDEON ÉS TÁRSA) KÖNYVNYOMDÁJÁBAN MISKOLCZON.

Viktorin József

elismert legjobb

Meidinger-kályhái

valamint szabadalmazott szabályozó- és töltő-kályhái 9 forintól fölfelé.

Kaphatók kizárólag a magyarországi vezérképviselőség és főraktárban

Eisler és Vertes

Budapest, Andrassy-út 41. sz.

Árjegyzékek és költségeloirányzatok ingyen és bérmentve.

Felső-sziléziai kitünő

diókoksztot vagon számra (100 métermázsza) legolesobbán szállitunk.

ZILAHY GYULA MISKOLCZON.

Az Eötvös-alap és Zilahi.

Azt hisszük, felesleges olvasóközönségünk előtt bővebben ismertetni az Eötvös-alap magasztos célját, kifejtett működését. De lehetetlen mégis, főképp midőn az alkalom kínálkozik, róla, ha csak röviden is, meg nem emlékezni.

S az alkalom most éppen meg van. Zilahi Gyula, a nemzeti színház elsőrendű művésze művészi körutjában ezen alap javára tart magánelőadásokat. S mint lapunk múlt számának hírrovatójában már megemlékeztünk róla, városunkat is utba ejti, hogy művészetében minket is gyönyörködtessen.

De hát mi az az Eötvös-alap?

A másként is halhatatlan emlékü br. Eötvös József, volt kiváló közoktatási miniszter emlékére s nevében alapították ezt a tanügy lelkes bajnokai s egyuttal a leghumánusabban érző szívek.

Mert célja az egyesületnek az, hogy a szegénység igáját főképp ezelőtt, de még most is nagy számmal hordozó néptanítók gondjait enyhítse, jelesen tanuló gyermekek — főképp, ha árvák — képeztetését elősegítse, egyszerűen, hogy nyomort enyhítsen, könyveket töröljön.

E valóban szép cél előmozdításához járul most Zilahi Gyula, midőn kiváló művészi tehetségének bemutatásával egyuttal a jótekonyság oltárára rak le — remélhetőleg — nagy áldozatot.

Tettét dicsérni fölösleges, a nemes tett maga-magát dicséri. Mi csak reményünket fejezzük ki, hogy közönségünk nagyfoku érdeklődésével fogja bebizonyítani tiszteletét, elismerését az ő nagy művészetére iránt, főképp annak a meggondolásával, hogy azt a nagy művészetet a jótekonyság érdekében ragyogtatja.

Egyébként annak tanuságára, hogy voltaképen ki hát az a Zilahi Gyula, kinek kép-mását itt közöljük, helyén valónak látjuk lenyomatni Őszi Kornél tollából a következő jellemző sorokat is:

Mielőtt Budapestre jött és megismertük, azt írta róla egy hatalmas kritikus:

„Az Isten csak jó kedvében teremthet ilyen színészt“.

Valahol vidéken látta és csodálkozott, hogy miért nincs ez a komikus Budapesten.

Nem telt bele sok idő és Zilahi Gyula Budapesten termett; azóta ismerjük ezt a sajtóságon kedves alakot, a kiből nagy humorista, előkelő, finom művész és páratlan jó czimbora fér meg egy testben.

Kérdeműt énekeseket s a művészvilág legnagyobb alakjait is babérral búcsuztatják el, s legfeljebb még nemzeti adományt gyűjtenek össze számukra. És ezt nevezik művészi karriérnek. Zilahi karriérje egészen másfajta. Ő mielőtt kiérdeműlt és elránzosodott volna, pajtása lett az egész országnak. Ki ismeri őt más néven, mint Zsül? édes

Zsül!? Zsül ő a fővárosban, Zsül a vidéken, s a hova csak beteszi a lábát, vele együtt beköltözködik a jókedv, s másnap már úgy búcsuztatják el, mintha mindig velük mulatott, kaczagott volna.

Hogy érdemes-e Zilahi Gyula erre a feneketlen, tengermély népszerűségre, ne bizzuk ennek elbírálását a háls utókorra, hanem mondjuk meg mindjárt, hogy nagyon érdemes. A nagy szeretetre művészetén kívül olyan egyéni tulajdonságai képesítik, a melyek csak ritka embernek adtak meg.

Kedélye a legborusabb hangulatban is magán hordja a szivárvány összes kaczagó színeit, s a szíve csodásan puha és olvadó. A sírásra éppen oly kész, mint a nevetésre, s ha boldoggá tehetne vele valakit, kész volna egy hétig sírni, vagy megfelezni a biciklijének két kerekét.

Ha a protekcióját kéri valaki, a lehető legkomolyabban megígér mindent, s ha másképp nem tudja keresztül vinni, addig kaczagtatja a minisztert, vagy a hatalom más birtokosát, míg az könyezve teljesíti kérelmét.

Tudtommal legkeserűbb pillanata az volt életének, a mikor egyik volt igazságügyi miniszterünk kijelentette neki, hogy szülővárosának Zilahnak nem adhat királyi táblát.

Ilyen jó lélek ez a Zsül, ha rajta állna, minden ember milliomos lenne, mert az ő főideálja az általános emberi boldogság.

Mint sok más nagy komikus, ő sem készült kómikusnak. Rossi- és Salviniból merítette inspirációit és tragikusnak készült. A mikor már egy félországot agyon kaczagtatott, még akkor is úgy érezte, hogy az ő szénája a tragikum és igazgatóinak a fejét úgy tele beszélte, hogy végre is végigjátszották vele egész Shakespearet.

De egész életében egyszer találta el az igazi tragikus hangot, mikor maga is belátta, hogy a Cothurnus nem az ő lábára való s busan felsóhajtott:

— Tehát még sem születtem tragikusnak . . . .

És azóta csakugyan ott maradt, a hova az Isten jó kedvében rendelte: megmaradt a humor istenáldott művészenek, megmaradt a kaczagás muzsájának a szolgálatában. Hanem ezt a kaczagató mesterségét egész — komolyan veszi. Mókái az élet igazságait leplezik s a komikusban mindig megtaláljuk a művészt. Ezenkívül még egy dolgot vesz csak komolyan — a családi életet. Feleségével a bájos hangu Singhoffer Vilmával példás boldogságban él tisztviselőtelepi házában, a hol jó barátai szívesen keresik föl, mert tudják, hogy sohasem jönnek rosszkor.

Zilahinak gazdag és igen kedélyes műsora, s az ő szeretetreméltó művészetére és kedves egyéniségre elég garancia arra, hogy az ő „művész-estélyein“ a közönség nagyon jól fog mulatni.

AZ EÖTVÖS-ALAP JAVÁRA.

MISKOLCZON, 1897. AUGUSZTUS 28-ÁN A SZINHÁZBAN

ZILÁHI GYULA

a nemzeti színház elsőrendű művészenek magánelőadása.

MŰSOR.

I. RÉSZ.

1. **HÁT MI IS AZ AZ ÉLET? . . . .**

id. Coquelin kedvenc monologja. Francziából fordította Gabányi.

2. **A FÖLD és NÉPEI.**

Kultur-historico geographico humoristikus előadás. Dr. Schulphurikus nyomán írta Gabányi és Zilahi.

3. **EGY TOLVAJ.**

Magánjelenet egy bál után.

4. **SZOMBAT ESTE.**

Írta Gabányi.

5. **EGY MODERN VIGJÁTÉK.**

SZEMÉLYEK :

Egy színész	---	---	---	---	A férj
Egy úr	---	---	---	---	A nő
Szolga	---	---	---	---	Az udvarló
Egy szerelmes pár	---	---	---	---	A nagybácsi
1-ső, 2-ik, 3-ik úr a közönségből	---	---	---	---	1-ső, 2-ik, 3-ik ujságíró.

II. RÉSZ.

6. **Egy szeretetre méltó kedves ember.**

Írta Tradeles, fordította Gabányi.

7. **A FÜRDŐORVOS.**

Írta (Sipulus) Rákossi Viktor.

8. **A KOMIKUS.**

Írta Kürthy Emil.

Zsül, színész --- --- --- --- --- --- ---

9. **EGY MONOLOG.**

Írta Gabányi Emil a Kisfaludy-Társaság 200 forintos jutalom nyertese.